

Areálová rusistika je v slavistice dominantní

Centrum filologicko-areálových studií uspořádalo v rámci projektu Další vzdělávání pracovníků v oblasti filologicko-areálových studií ve dnech 18.–19. května 2010 v prostorách Moravského zemského muzea dvoudenní mezinárodní seminář **Bělehrad - Brno** pod názvem **Slavistika: nová témata, metody a problémy**. Semináře se zúčastnili badatelé ze tří zemí (ČR, Slovensko, Srbsko). Bylo proneseno 17 referátů a byla bohatá diskuse na aktuální témata. Bogoljub Stanković z Bělehradské univerzity hovořil o úloze ruštiny v jinოსlovanském prostředí, historik z AV ČR působící i na FF MU Radomír Vlček se zamýšlel nad historickou slavistikou a konstatoval nedostatek kritického zkoumání ruského fenoménu. Bělehradský slavista/polonista Petar Bunjak pojednal o srovnávacím zkoumání slovenského verše na materiálu srbského desaterce, muzikolog, historik a hudební skladatel PhDr. Richard Mayer v referátu Reflexe ochrany ruského kulturního dědictví na stránkách časopisu Zprávy památkové péče, roč. 1937–2009 povšiml kontinuity této činnosti v Rusku a SSSR na pozadí měnících se politických a ideologických kontextů, brněnská bulharistka Mgr. Elena Krejčová, PhD., poukázala na úlohu překladatele tzv. malých jazyků v současné Evropě, zvláště v EU, kroatistka Mirna Stehlíková Durasek analyzovala tendence v překládání české beletrie do chorvatštiny, srbská slovakistka Stefana Paunović Rodić analyzovala současný stav srbské slovakistiky a motivaci ke studiu slovenštiny, brněnská ukrajinistka Oxana Gazdošová prezentovala Česko-ukrajinský právní slovník (autorky Halyna Myronova a Oxana Gazdošová), balkanista Václav Štěpánek rozebral rusko-srbské politické vztahy v 90. letech 20. století, Zuzana Vargová z UKF charakterizovala slavistická studia v Nitře, bělehradský bohemista doc. Jaromír Linda pojednal o areálovém dialogu na Katedře slavistiky Filologické fakulty v Bělehradě, brněnský rusista Aleš Brandner hovořil o úloze církevněslovanského jazyka v ruském a východoslovanském prostoru, srbská bohemistka Ivana Kočevski charakterizovala českou literaturu přeloženou do srbštiny, Ivo Pospíšil ukázal na důležitost slavistického

bádání v analýze geopolitických antagonismů, rusistka Ivana Ryčlová prezentovala ráz současného ruského dramatu, balkanista Petr Stehlík ukázal na neblahý vliv nacionalismu v koncipování nové historiografie na Balkáně a historik a rusista Josef Šaur prezentoval spojitosti historie a literární vědy.

Seminář se vyznačoval tím, že se často dotýkal aktuálních a někdy i delikátních témat, sporných míst v historii a současnosti a metodologickou otevřeností. Ukázalo se, že je tu řada bílých míst ve vztazích mezislovanských i jiných, řada hroživých aktuálních napětí, která pramení v historii, v diachronních politických a kulturních strukturách i v koncipování nových státností. Na semináři se dařilo propojovat základní a aplikovaný výzkum, současně bylo v několika poukázáno na hrozby budoucnosti i na nezastupitelnou úlohu expertní areálové slavistiky pro současnou evropskou politiku, ale také pro hlubší, nezastírané a neretušované poznání minulosti a současnosti politiky, kultury a literatury a na jazykové vzdělávání jako přirozený most mezi evropskými národy, jejichž vývoj byl zvrásněn neodvratelnými historickými událostmi a mezníky. Seminář měl multi- a interdisciplinární charakter v přímé návaznosti na svůj název ve smyslu analýzy nových metod, témat a problémů moderního slavistického bádání. Nehledě na pluralitu témat bylo zřejmé přímo i nepřímě, že nejžhavějším tématem zůstává areál Ruska, ať již chápaný samostatně nebo vztahově k ostatním Slovanům, Evropě a světu.